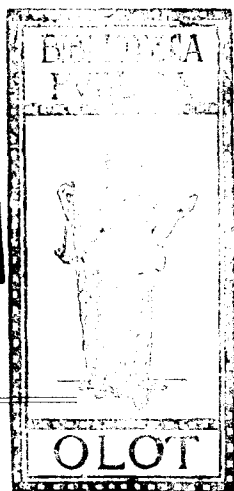

EL REFORMISTA

SETMANARI POLÍTIC D'AVISOS I NOVES

Preu de subscripció:
1 pesseta trimestre. — Nombre solt 5 céntims.

Redacció i Administració:
Carrer de Clivillers, 22

Any I

OLOTT 29 de Janer de 1914

Nom. 3

Cuestión palpitante

El tercero de los extremos que abarca la proposición del Sr. Descals, es la de que la Caja de Pensiones proceda a la construcción de casas baratas para los obreros.

Digna de loanza y de encomio es la meritada proposición por cuanto favorecería no tan solo á las clases trabajadoras, sino tambien á los empleados modestos, para quienes el problema de la habitación, constituye una de las más grandes dificultades de la vida, principalmente en las grandes poblaciones.

Con ello se lograría así bien que desaparecieran esos focos de infección que bajo el nombre de casas de vecindad, existen en número considerable en todas las poblaciones y muy principalmente en las eminentemente industriales, casas de vecindad que por no reunir ninguna de las condiciones que la higiene determina son causa de que las enfermedades infecciosas vivan perennemente en ellas en detrimento y considerable perjuicio de las clases trabajadoras.

Pero para proceder á la construcción de casas baratas para los obreros, es preciso é indispensable sujetarse á determinados procedimientos, á determinadas disposiciones sin las cuales es absolutamente imposible acogerse á los beneficios que el Estado concede á las casas que se denominan baratas.

Para ello es necesario proceder á la constitución en esta ciudad de una Junta de fomento y mejora de las habitaciones baratas, cuya constitución debe pedirse al Estado y este la concede prévio informe del instituto de Reformas Sociales.

Sabemos que hace más de un mes se ha solicitado del Gobierno la constitución en esta ciudad de una Junta y no creemos tarde mucho tiempo sin que llegue el permiso anhelado y pueda por consiguiente procederse á la construcción de las casas baratas.

Tienen esta denominación según la ley, las construidas ó que se intente construir por los particulares ó colectividades para alojamiento exclusivo de cuantos perciben emolumentos modestos como remuneración á su trabajo, estando comprendidos en esta clasificación, los obreros en general, jornaleros del campo, pequeños labradores, empleados dependientes de comercio y en sentido amplio á cuantos viven principalmente del trabajo, percibiendo honorarios, jornales, ó sueldos modestos ú otra clase de emolumentos, así como á quienes perciban pensiones por razón de servicios prestados al Estado, la provincia, el Municipio ó los particulares; y podrán consistir en casas aisladas en poblado ó en el campo, casas de vecinos ó en barriadas para alojamiento de familias, ó bien en casas para recibir á personas solas, con habitaciones independientes, sin que en ningún caso puedan sub arrendarse ni destinarse á establecimientos de bebidas alcohólicas.

Acordado por el Gobierno la creación de una Junta para el fomento y mejora de las habitaciones baratas se procederá por el Ayuntamiento previo oficio del Sr. Gobernador, á la constitución provisional de la meritada junta elevando al mismo la propuesta de un concejal, de un médico higienista si la hubiese en la localidad y caso de no haberlo de un médico de reconocida competencia y de un arquitecto. Hechos estos nombramientos se acordará sin demora lo procedente para la elección de los vocales propietarios y suplentes que hayan de representar á los cincuenta mayores contribuyentes y á las sociedades obreras.

Como se vé, forman parte de esta Junta un arquitecto, que es el encargado de la inspección de las habitaciones y cerciorarse de que reúnen las condiciones técnicas necesarias para acogerse á los beneficios de la ley, y un médico que tiene á su cargo la inspección de las mismas para que reúnan las condiciones higiénicas necesarias para que la salud del obrero que ha de habitarlas no sufra menos cabo.

La acción de la Junta es eminentemente Fiscalizadora y abarca esta sufiscalización, no solo á las habitaciones que se trata de construir por cualquier particular ó sociedad si que así bien á las casas ya construidas que deseen acogerse á los beneficios de la ley de habitaciones baratas, y á las que construidas ya y habitadas por obreros no reunen las condiciones higiénicas necesarias.

En el primer caso ó sea cuando traten de construirse habitaciones baratas para obreros, ha de tener la Junta prèvio conocimiento del terreno en que se pretenda construir las habitaciones y de las obras que se proyecten para el saneamiento de aquel, si fueran necesarias, y sin su aprobación no han de comenzar las obras de edificación. La aprobación ha de recaer sobre los terrenos que cumplan las condiciones higiénicas y dé situaciones siguientes. La capa de agua subterránea ha de estar á profundidad suficiente para que cualquiera que sean sus oscilaciones y la naturaleza del subsuelo, no pueda llegar la ascensión de la humedad, por acción capilar, á los cimientos y partes mas bajas de la infraestructura del edificio, así bien el terreno de asiento del edificio no ha de tener humedad pròvinenta de manantiales, rios, estanques ó qualquiera otro origen de aguas superficiales, subterráneas ó meteóricas, y si la tuviera serán obligatorias obras de avenamiento eficaces que den al subsuelo la sequedad completa procurando además que el grado de permeabilidad del terreno sustraiga á las casas de la penetración en las viviendas de los gases subterráneos, como así bien que las mismas puedan impurificarse por materias animales, vegetales ó fecales.

(Continuará)

¿CACIQUISME O FANATISME?

Desde molts anys, pensàvem havia desaparegut de nostre terra la figura repugnant i asquerosa que baix el nom de *cacíc* exerceix una verdadera *autocràcia* damunt dels pobres infelissos que per desgràcia han de dependre d'ells, però un fet recent de tots segurament conegut, ens ha demostrat palpablement que continua *vivito y coleando* aquest ser inhumanitari que no titubeja en valer-se de tots els medis a condició de poder satisfer llurs passions, i quin cacíc resulta tant més odiós quan més en petit es lo poble.

Aquest tipo cacíc, ha tornat reviurer amb tota magnitud en un poble d'aquest districte, a Besalú.

Ja feia temps que amics nostres d'allà, ens explicaven esverats que d'uns quants anys ensà eren acerbament perseguits els qui no acataven l'autoritat i manera de pensar polític dels qui avui,

per desgràcia dels habitants de Besalú, tenen a son càrrec l'administració municipal i desde quin lloc estant fent una política que en dia no llunyà podria ésser causa de fatals conseqüències, ja que el caciquisme que posen en pràctica es d'aquells que no tenen nom i que no respecten ni art, ni ciencia, ni res.

Els contraris de l'actual arcalde Sr. Bonet acerrim tradicionalista qui te a son entorn una colla de satèlits que l'obeeixen cegament, varen organitzar un orfeó que dirigeix nostre bon amic l'il·lustrat metje D. Ramón Vilardell.

Semblava que una institució d'aquesta mena, ajena per complert a la política i que no perseguia altre fi que'l de propagar l'art, seria acceptada per tots els de Besalú, fos quina fos les idees polítiques que professessin, pro lluny d'aixó ha servit per a enconar més els odis, siguent causa de que s'exercissin represalies incalificables que han de acabar-se en bé de Besalú i de Catalunya.

Es el càs que l'orfeó tenia projectada una excursió a n'aquesta ciutat, la que tingué lloc el diumenge prop passat, mostrant-se tots els orfeonistes contentíssims per a poguer donar a conèixer els progressos que en tan poc temps han fet, gracies a le energia del director i a la bona voluntat dels orfeonistes, més dos o tres dies abans, algún orfeonista fou requerit en termes enèrgics i amenaçadors, que s'abstingués de figurar en l'orfeó, doncs cas contrari la miseria i amb ella la fam, entrarien a casa seva, doncs els hi pendrien el treball.

Devant d'una perspectiva tan negra, no tingueren més remei aquestos pobres orfeonistes que renunciar a llurs aficions artístiques, ja que en càs contrari se trovarien abandonats i sens medis per a atendre a les necessitats més perentories de la seva familia.

Aquesta conducta incalificable, aquest procediment indigne no pot ni deu consentir-se de cap manera, doncs, lo contrari, fora tornar al temps en que els senyors feudals exercien un tan monstruós i absolut domini sobre les coses i persones dels seus criats, masovers i demés que d'ells dependien directament.

No es aquesta la primera volta que s'han posat en pràctica aitals procediments contra els enemics polítics per lo que no estranyem que a n'els elements contraris dels tradicionalistes de Besalú que constitueixen l'element intel·lectual del poble, se'ls hi acabi la paciència i tractin de deslliurar-se d'una vegada i per sempre del jou que'ls endogala.

Per la nostre part, al protestar energicament de semblants atropells, ens oferim incondicionalment als nostres bons amics de Besalú, per a sortir en defensa dels drets que com a homes i ciutadants tenen el dret de poguer exercir.

De eleccions

El prop passat divendres rebèrem la visita del candidat a diputat a Corts pel districte de Puigcerdà nostre amic i correlegionari l'il·lustrat advocat de Madrid D. Joan Dagas Puigbó, a qui acompanyava nostre bon amic el digníssim i zelós Diputat Provincial per aquest districte D. Isidre Riu Puig.

Venien de recorre el districte de Puigcerdà i en totes parts foren rebuts amb mostres de consideració i efecte fil·les sens dupte del desig que tenen els electors de tenir per Diputat a qui vulgui preocupar-se de la ràpida i fel·ls solució dels innumbrables assumptes que'ls afecten d'una manera directa.

Fill de la comarca i criat en la mateixa, es coneixedor de les necessitats sentides i no satisfetes del districte per lo que es de creure que en be d'ells mateixos tots se uniràn a l'objecte de portar al parlament a qui serà un ferm defensor dels interessos del districte que representi.

Nosaltres li oferim nostre més incondicional concurs i no duptem que si en la propera lluita electoral no s'usen els medis que feren cèlebre l'elecció passada, el diputat indiscutible serà el Senyor Dagas. Contem amb que el civisme s'imposarà i s' repudiaràn proposicions que desdiuen de le serietat i bon nom de qui les dona i de qui les accepta.

—A mida que s'aprova la data de les eleccions per a Diputats a Corts, la lluita se presenta més enconada en aquesta província.

Pel districte de Girona van a la lluita quatre candidats: El senyor del Pozo, *republicà*; el senyor Iglesias, *tradicionalista*; i el senyor Ortego i Ciurana, *independents*. Sembla que l'acta se la disputen els candidats republicà i tradicionalista.

Pel districte de Torroella, se presenten quatre candidats. El senyor Peyra, *maurista*; el senyor Muñoz, *datista*; el senyor Cirici Ventalló, *tradicionalista* i el Sr. Quintana, *republicà*. Es difícil de determinar el resultat, pro per notícies facilitades per persones coneixedores del manubri electoral, l'elecció serà empenyadíssima entre els candidats maurista i datista.

També podria ésser que de no retirar-se el candidat tradicionalista, obtingués la victòria el candidat republicà.

Pel de Santa Coloma de Farnés, van a la lluita els Srs. Ventosa, regionalista i el Sr. Bofill, a qui apoen tots els altres elements polítics. Es difícil prevèurer el resultat.

Pel de La Bisbal, lluiten un republicà que segurament serà l'ex-diputat D. Salvador Albert i pot ésser un regionalista, el Sr. Sabater. Tampoc poden fer-se calendaris.

Pel de Vilademuls, el Sr. Cusi i el Sr. Bofarull (fill). Per descomptat el triomf del Sr. Cusi, ja que, apart de la moltes relacions que compta en el districte, ha produït un efecte desastrós el que's presenti el Sr. Bofarull (fill) per a diputat i el senyor Bofarull (pare) per a Senador, ja que sembla vulguí vincular-se en una família la representació de la província en les dos Càmares.

Pel de Figueres per ara se coneix solament al Sr. Salvatella, republicà de la conjunció.

Pel de Puigcerdà lluiten el Sr. Bertrand, *regionalista* i el senyor Daga, *reformista*. Si no s'aplica en aquest districte el famós sonet de'n Quevedo *Poderoso caballero es don dinero*, la lluita serà empenyadíssima.

Pel de Olot va a la reelecció el Sr. Llosas. El que hi hagi o no lluita, depèn, segons ens han dit, de si's presenta o no el senyor Bofarull (fill) per a diputat per Vilademuls. En cas afirmatiu el Govern enviarà un candidad encasillat.

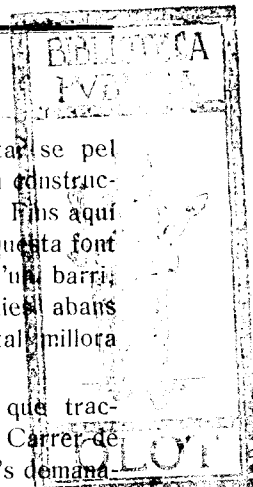
Notes municipals

En la sessió prop passada va presentar-se pel senyor Solanich, una proposició demanant la construcció d'una font al carrer de Sant Cristófol. Pés aquí res de particular, pró segons tenim entés aquesta font te per origen, no satisfer una necessitat d'un barri, sino cumplir un compromís contret pocs dies abans de les eleccions per a lograr a canvi de tal millora un nombre determinat de vots.

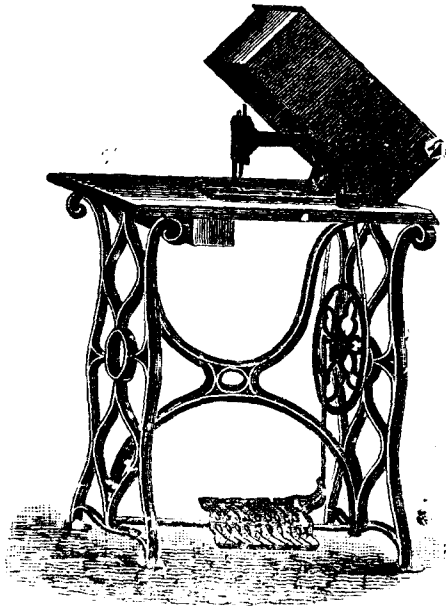
Per regla general, totes aquestes fonts que tracten de construir-se al carrer de Santa Pau, Carrer de S. Miguel, carrer de Sant Cristófol i la que's demanarà que's construeixi en el Carrer del Roser, son fil·les de compromisos d'aquesta mena, dels que tracten els senyors concejals de sortir-ne tan prompte com poden, i per aixó se comprén l'empenyo del Sr. Solanich en demanar tingués preferència lo que'll proposava sobre altres proposades i aprovades per l'Ajuntament l'any passat i ara fa dos anys.

En defensa del dret de prelació, i es natural que aixís sigui, surtí airosament el tinent d'arcalde don Joan Treserras, logran que'l president de la comissió de foment digués en plé consistori que la comissió per ell presidida obraria amb estricta justícia. Aixís ho esperem ja que lo contrari fora mal vist per tots i's prestaría a múltiples i variats comentaris.

—El Sr. Soler (F.) en la última sessió va fer una pregunta al Sr. President que *tenia mucha miga*, pró nosaltres entenem va equivocar el camí. Si la pregunta l'hagués dirigida al que actua de *Jefe* d'aquest *conglomerado* ó *podingue* anomenat majoria segurament l'hauria contestada satisfactoriament i en cas contrari bastaba repetir la pregunta als Srs. Agustí i Roura i no duptém que aquets senyors a qui creiem enterats de lo que motivà la pregunta, per companyarisme haurien contestat detalladament quan hi havia referent a l'assumpte de les presidencies de les comissions.

A N U N C I S

Máquinas Naumann

PARA COSER

Las mejores y más baratas del mundo

Ventas á plazos y al contado

Representante: ESTEBAN MOLAS.

Calle de La Mosca, n.º 2.—OLOT.

Facturas =

Cheques =

Sobres =

Talonarios =

Memorandums =

Tarjetas comerciales =

= Programas

= Recordatorios

==== Esquelas

==== Circulares

= Cartas comerciales

= Periódicos y Revistas

Carteles, etc., etc., etc., etc., etc.

PRECIOS SIN

COMPETENCIA

Clivillers, 22.—OLOT.

DISPONIBLE